

№ 11112022 від 11 листопада 2022 р.

**Заява щодо неприпустимості ухвалення законопроекту
№ 8058 «Про прискорений перегляд інструментів державного регулювання господарської
діяльності»**

Громадські організації члени **Робочої групи 3 «Довкілля, зміни клімату та енергетична безпека» Української національної платформи Форуму громадянського суспільства Східного партнерства (УНП ФГС СхП) та Робочої групи 5 «Енергетика, транспорт, довкілля та зміна клімату» Української сторони Платформи громадянського суспільства Україна-ЄС (УС ПГС)** занепокоєні ініціативою законодавчого регулювання прискореного перегляду дозвільних документів та засекреченості законодавчого процесу, а також суперечності положень урядового законопроекту № 8058 від 19.09.2022 «Про прискорений перегляд інструментів державного регулювання господарської діяльності»¹ вимогам національного та міжнародного законодавства.

Реалізація вказаного проекту закону буде мати негативний вплив на стан екологічної безпеки та стан здоров'я громадян України, оскільки передбачає дерегуляцію бізнесу по спрощеній процедурі, без залучення Міністерства охорони здоров'я України до обговорення змін в дозвільних процедурах, та усуває Міндовкілля і МОЗ України від вузького кола ЦОВВів, що повинні погодити проекти внесення змін до законодавства (щодо скасування дозвільних документів) та актів КМУ, якими затверджується виключний перелік інструментів державного регулювання господарської діяльності.

З метою дерегуляції господарської діяльності в Україні розробники мають чітку мету скоротити кількість дозвільних документів та не допустити запровадження нових дозвільних документів. Новий дозвільний документ у певній сфері може бути запроваджено лише у випадку скасування двох дозвільних документів у такій сфері. Таким чином, в даній ситуації зовсім не йдеться про необхідність реалізації євроінтеграційних законопроектів, апроксимації законодавства ЄС, реалізації принципів сталого розвитку держави, а лише про зменшення дозвільного тягаря на бізнес. Це правило не мало б поширюватись на інструменти державного регулювання, які впроваджуються на виконання (впровадження) актів ЄС та/або міжнародних угод. Адже директиви часто запроваджують регулювання, якого не існувало в Україні, а подекуди і сфер таких не було. В демократичній державі прийняття рішень щодо скасування дозвільних документів мало б містити обґрунтування, як буде забезпечено екологічну безпеку, захист економічних інтересів держави, бізнесу, права та законні інтереси громадян, як буде максимально забезпечено збереження природної та культурної спадщини, виконані вимоги міжнародних договорів тощо. Втім автори законопроекту пропонують зовсім інші критерії для дерегуляції господарської діяльності. За таких законодавчих змін неможливим буде дотримання принципів сталого розвитку через досягнення

¹ http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=74942

Секретаріат

Української національної платформи
Форуму громадянського суспільства Східного партнерства
вул. Рейтарська 8/5А, м. Київ, 01054, Україна
Контактна особа: Марина Гутгарц, Секретар Платформи
unp.eap@gmail.com

балансу між економічним розвитком держави, захистом довкілля та соціальною складовою. Авторами законопроекту робиться акцент лише на економічній складовій розвитку України.

Відсторонення Міндовкілля від законодавчого процесу щодо дерегуляції по скороченій процедурі та можливість прийняття законодавчих змін без його участі суперечить принципу врахування питань захисту довкілля при прийнятті нормативно-правових актів та принципу інтеграції екологічних питань на всіх рівнях прийняття рішень Ст. 8 Оргуської конвенції передбачає обов'язок забезпечення ефективної участі громадськості на відповідному етапі, доки залишаються відкритими можливості вибору, в підготовці державними органами нормативних положень, які мають безпосередню виконавчу силу, та інших загальноприйнятих юридичних правил, обов'язкових для виконання, які можуть істотно впливати на навколишнє середовище. З цією метою вживаються такі заходи:

- а) визначаються терміни, достатні для забезпечення ефективної участі;
- б) проекти правил публікуються або доводяться до відома громадськості іншим чином;
- в) громадськості надається можливість висловлювати свої зауваження безпосередньо або через представницькі консультативні органи. Результати участі громадськості враховуються максимальним чином.

Законопроект № 8058 не передбачає публікування проектів законодавчих актів та актів КМУ, що стосуються прискореного перегляду дозвільних документів, не покладає обов'язку на ініціаторів таких законопроектів по громадському обговоренню та врахуванню результатів участі громадськості.

Також законопроект заперечує участь громадськості в процесі прийняття екологічно важливих рішень, дозволяючи лише бізнес-асоціаціям брати участь в засіданнях Комісії з питань прискореного перегляду інструментів державного регулювання господарської діяльності, навіть наділяючи їх правом дорадчого голосу. В законопроекті немає згадки, чи будуть доступні протокольні рішення даної комісії для широкого загалу, не згадується і громадське обговорення пропозицій до законів, що стосуються дерегуляції в різних сферах. Виглядає, що при спрощеній процедурі, що пропонується законотворцем, громадське обговорення виключається.

Законопроектом № 8058 створюються такі правові умови, за яких втраять чинність всі існуючі станом на сьогодні дозволи та інші інструменти регулювання підприємницької діяльності, якщо їх не буде передбачено на рівні закону, і у виключному переліку інструментів державного регулювання господарської діяльності, затвердженому Кабінетом Міністрів України. Це несе загрози для сфери державного регулювання підприємницької діяльності, в тому числі тієї, яка несе серйозні ризики для довкілля та здоров'я населення України. Крім того, згідно із законопроектом, діючі нормативні акти перестануть діяти у випадку їхньої суперечності прийнятому закону. Також законопроектом не вирішено, що буде із чинним ЗУ «Про Перелік документів дозвільного характеру у сфері господарської діяльності»: незрозуміло, чи він втрачає свою силу чи ні, незрозуміло, як він буде співвідноситися із прийнятим Кабміном виключним переліком інструментів державного регулювання господарської діяльності. Є великий ризик того, що у новому виключному переліку інструментів державного регулювання господарської діяльності зникнуть ті чинні на сьогодні

дозволи, які сильно заважають тій частині бізнесу, яка не хоче працювати прозоро, радитися з громадськістю і провадити свою діяльність з мінімальною шкодою для довкілля.

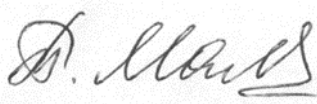
Отже, прийняття законопроекту № 8058 призведе до порушення вимог ст. 8 Організаційної конвенції щодо участі громадськості, загальмує процес інтеграції України до ЄС, погіршить стан довкілля та здоров'я населення України. За таких умов, економіка держави може втратити здорову робочу силу, а Україна – здорове майбутнє покоління та природні ресурси для сталого економічного розвитку. Врешті звертаємо увагу на те, що ухваленням цього проекту Закону Верховна Рада України перевищить свої повноваження і тим порушить Конституцію України. Цього не повинно статися!

Закликаємо депутатів, Офіс Президента України, Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України, Міністерство охорони здоров'я України та інші зацікавлені сторони висловити публічно свою позицію щодо даного законопроекту з урахуванням вищевикладених аргументів.

Від імені РГЗ УНП ФГС СхП
Координатор РГЗ
Гаврилюк Руслан

Від імені РГ5 УС ПГС
Координаторка РГ5
Малькова Тамара

Довідково:

Українська національна платформа Форуму громадянського суспільства Східного партнерства (www.eap-csf.org.ua) – це мережа більше як 140 громадських організацій України, що відстоює українські інтереси в рамках Східного партнерства. Платформа є частиною Форуму громадянського суспільства Східного партнерства (ФГС СхП) – об'єднання представників громадських організацій України, Грузії, Республіки Молдови, Білорусі, Республіки Вірменії, Азербайджану, а також ЄС. Форум допомагає громадським організаціям регіону Східного партнерства адвокатувати важливі для їх країн питання на рівні ЄС, сприяє аналітично-адвокаційній діяльності та обміну досвідом між організаціями громадянського суспільства регіону, здійснює громадський моніторинг виконання цілей Східного партнерства.

Українська сторона Платформи громадянського суспільства Україна-ЄС (<https://eu-ua-csp.org.ua/>) є національною частиною Платформи громадянського суспільства Україна-ЄС – одного з офіційних двосторонніх органів Угоди про асоціацію між Україною та ЄС. Відповідно до ст.469-470 Угоди про асоціацію, Платформа офіційно представляє інтереси громадянського суспільства України та ЄС у процесі виконання Угоди, здійснює моніторинг та громадський контроль за її виконанням. Від Української сторони до Платформи входить 15 членів – представників громадських об'єднань, профспілок та організацій роботодавців. Під їх егідою УС ПГС об'єднує 282 організації.

Секретаріат
Української національної платформи
Форуму громадянського суспільства Східного партнерства
вул. Рейтарська 8/5А, м. Київ, 01054, Україна
Контактна особа: Марина Гутгарц, Секретар Платформи
unp.eap@gmail.com